

Nr 127.

Av herr **Osberg**, om höjning av det av Kungl. Maj:t begärda anslaget för premielån till egnahemslåntagare.

I årets statsverksproposition under nionde huvudtiteln begäres för budgetåret 1926—1927 för premielån till egnahemslåntagare ett extra reservationsanslag av kronor 650,000. Anslagsbehovet är grundat på en promemoria, avgiven av statens egnahemsinspektör.

Utan att på något sätt underkänna inspektörens beräkningsgrunder, vill jag dock tillåta mig uttala den förhoppning, att riksdagen måtte höja detta belopp med 350,000 kronor till 1,000,000 kronor.

Med den ytterligare beskärning av emigrationsmöjligheterna till Förenta staterna som synes komma att företagas, följer nämligen att den svenska kvoten reduceras från nuvarande 9,561 till c:a 3,000 personer per fiskalår, att träda i kraft den 1 juli 1927.

Med dessa fakta för ögonen och med vetskap om att industrin redan nu har för mycket folk. Överbefolkning finnes även på handelsområdet, beroende på onaturliga handelsmetoder, nämligen trustar och kedjehandel. Under sådana förhållanden måste man inrikta sig på i största möjliga utsträckning att skaffa folk jordbruksegnahem, och detta kan ej ske utan stöd från det allmännas sida, och en vida behagligare form är att giva stöd åt egnahemsbildandet än att år från år anslå stora summor för arbetslöshetens bekämpande. Den väg, som riksdagen slagit in på, nämligen att tilldela egnahemslåntagare jämväl premielån, är av allra största betydelse, det visar den lånesökande, att riksdagen önskar på allvar medverka till möjlighet för den sökande att ekonomiskt reda sig, detta bidrager även till att sporra individen att själv göra sitt bästa, med andra ord, han ser det inte fullt så mörkt att slå sig fram. Maximibeloppen för premielån är nu stipulerat till 1,500 kronor, men det vill framgå av vidfogad bilaga, att de utlämnade lånen äro relativt små, så att en utökning kan vara väl motiverad.

Här i Sverige behöva vi icke, åtminstone för lång tid framåt, sörja för att icke landet förmår giva näring åt sitt folk, men vad som bör tagas itu med är att söka åstadkomma en sundare utveckling och en mera naturlig sådan. Om de miljoner, som årligen så lättsinnigt bortslösas på lyxbyggnader i städerna, och de miljoner, som tack vare ett osunt handelssystem avhändas folket, kunde användas till att skapa produktiva företag och därmed öka den produktiva befolkningen och icke, som nu sker, att ideligen skapa improduktiva

företag och därmed ett oroväckande stort antal improduktiva människor. Kunde här påtalade oegentligheter bortelimineras, skulle vår handelsbalans te sig annorlunda och folkets välstånd mera utjämnas. Ett led uti sund utveckling är att så långt möjligt förmå folk att ägna sig åt produktivt arbete, och dit måste man räkna jordbruksegnahemsrörelsen.

På grund av det anförda anhåller jag vördsamt,

att riksdagen måtte besluta för utlämnande av premielån till egnahemslåntagare för nyodlings- och nybyggnadsarbeten för budgetåret 1926—1927 höja det av Kungl. Maj:t begärda extra reservationsanslaget 650,000 kronor med 350,000 kronor till 1,000,000 kronor.

Stockholm den 21 januari 1926.

Oscar Osberg.

Under 1923 beviljade premielån åt egnahemslåntagare för nyodlings- och nybyggnadsarbeten.

Låneförmedlare	För nybyggnad av				För gödsel-vård		För nyodling			För diverse ändamål		Tillhoppa	
	bostads- hus		uthus		an- tal	kronor	an- tal	hektar	kronor	an- tal	kronor	antal	kronor
	an- tal	kronor	an- tal	kronor									
a) Hushållnings-sällskap.													
Stockholms läns ..	2	2,000	5	4,600	1	600	—	—	—	1	500	9	7,700
Uppsala » ...	3	600	14	4,600	9	1,150	3	8.00	650	—	—	15	7,000
Södermanlands » ...	15	7,500	15	15,000	—	—	2	2.00	500	—	—	17	23,000
Östergötlands » ...	1	1,100	1	600	—	—	1	2.23	700	—	—	3	2,400
Jönköpings » ...	2	400	3	600	7	700	3	7.00	1,300	—	—	7	3,000
Kronobergs » ...	3	675	9	1,850	9	1,475	—	—	—	—	—	9	4,000
Kalmar norra » ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kalmar södra » ...	3	500	6	1,405	4	300	1	1.20	100	—	—	8	2,305
Gotlands » ...	9	2,400	12	1,900	12	950	7	16.95	2,850	—	—	17	8,100
Blekinge » ...	—	—	5	1,100	10	1,075	2	0.90	375	—	—	10	2,550
Kristianstads » ...	23	3,700	30	4,600	58	5,125	32	52.50	6,075	8	500	61	20,000
Malmöhus » ...	37	5,500	37	5,500	—	—	—	—	—	—	—	37	11,000
Hallands » ...	8	2,250	9	4,450	—	—	3	5.42	1,200	1	100	9	8,000
Göteborgs och Bohus » ...	1	200	8	2,775	—	—	3	9.00	1,525	—	—	12	4,500
Älvsborgs norra » ...	3	850	9	1,750	13	1,600	—	—	—	1	800	13	5,000
Älvsborgs södra » ...	5	800	10	2,675	—	—	6	6.25	2,050	3	350	15	5,875
Skaraborgs » ...	2	760	9	3,350	1	330	6	10.25	3,210	2	350	12	8,000
Örebro » ...	—	—	17	3,470	3	580	4	8.00	950	—	—	20	5,000
Västmanlands » ...	13	7,200	18	8,800	—	—	—	—	—	—	—	19	16,000
Kopparbergs » ...	1	200	11	5,100	—	—	1	3.50	1,000	—	—	12	6,300
Gävleborgs » ...	13	3,900	19	5,700	—	—	8	15.74	2,400	—	—	22	12,000
Västernorrlands » ...	12	5,480	17	7,140	3	270	8	10.02	3,000	2	110	26	16,000
Jämtlands » ...	2	500	19	6,500	4	625	24	23.50	7,375	—	—	34	15,000
Västerbottens » ...	10	2,550	91	25,110	16	2,650	105	94.45	29,190	2	500	143	60,000
Norrbottnens » ...	19	6,050	44	20,550	—	—	12	14.00	3,400	—	—	45	30,000
Summa för hushållningssällskapen	177	55,115	418	139,125	150	17,430	231	290.91	67,850	20	3,210	575	282,730
b) Bolag och föreningar.													
A.-B. Hem på landet...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Föreningen Hem och jord	1	50	1	25	1	275	—	—	—	—	—	1	350
Egna hems låneförmedlingsförening ...	1	360	1	335	2	190	—	—	—	2	615	2	1,500
Malmöhus läns egna hemsförening	5	2,000	3	800	1	200	—	—	—	—	—	9	3,000
Summa för bolagen och föreningarna ...	7	2,410	5	1,160	4	665	—	—	—	2	615	12	4,850
Summa för samtliga...	184	57,525	423	140,285	154	18,095	231	290.91	67,850	22	3,825	587	287,580

Under 1924 beviljade premielån åt egnehemslåntagare för nyodlings- och nybyggnadsarbeten.

Låneförmedlare	För nybyggnad av				För gödselvärd		För nyodling			För diverse ändamål		Tillhoppa	
	bostads-hus		uthus		an-tal	kronor	an-tal	hektar	kronor	an-tal	kronor	antal	kronor
	an-tal	kronor	an-tal	kronor									
a) Hushållnings-sällskap.													
Stockholms läns...	4	2,000	17	9,900	2	800	—	—	—	5	2,600	28	15,300
Uppsala » ...	9	2,850	20	10,350	—	—	3	6.5	1,000	—	—	21	14,200
Södermanlands » ...	23	14,450	30	18,250	13	1,300	—	—	—	—	—	31	34,000
Östergötlands » ...	6	2,600	12	6,720	1	80	2	3.25	850	2	300	14	10,550
Jönköpings » ...	3	800	7	2,000	9	1,000	4	—	1,000	—	—	11	4,800
Kronobergs » ...	1	300	9	2,350	7	1,000	5	—	650	10	3,100	19	7,400
Kalmar norra » ...	2	2,400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2,400
Kalmar södra » ...	5	1,350	5	825	4	320	—	—	—	—	—	7	2,495
Gotlands » ...	14	5,100	17	3,250	10	670	14	22.5	4,130	1	350	28	13,500
Blekinge » ...	7	950	24	3,900	25	2,650	3	2.5	500	—	—	26	8,000
Kristianstads » ...	80	9,900	128	15,150	188	14,550	74	119.5	17,100	2	300	200	57,000
Malmöhus » ...	51	18,225	51	18,225	25	1,200	2	2.—	300	—	—	55	38,000
Hallands » ...	13	4,000	18	6,050	—	—	12	25.—	4,200	2	250	22	14,500
Goteborgs och Bohus » ...	9	3,150	9	2,650	—	—	3	5.75	1,350	—	—	13	7,150
Älvsborgs norra » ...	5	1,800	22	4,800	32	5,400	—	—	—	—	—	33	12,000
Älvsborgs södra » ...	16	4,550	15	2,600	—	—	12	14.8	3,975	—	—	25	11,125
Skaraborgs » ...	18	5,675	22	6,345	14	2,245	6	7.18	1,035	4	700	38	16,000
Värmlands » ...	22	8,750	29	9,150	22	1,100	3	3.5	1,000	—	—	32	20,000
Örebro » ...	5	5,520	26	11,490	1	150	8	11.45	5,180	—	—	32	10,110
Västmanlands » ...	10	6,177	31	19,023	12	1,800	—	—	—	—	—	32	27,000
Kopparbergs » ...	—	—	30	13,450	—	—	—	—	—	—	—	31	13,750
Gävleborgs » ...	17	99,970	25	67,880	—	—	2	7.—	3,350	2	1,860	28	18,050
Västernorrlands » ...	29	59,940	39	48,273	7	1,450	14	17.3636	16,279	9	2,294	57	38,830
Jämtlands » ...	7	2,500	36	12,650	20	5,375	41	42.5	15,675	—	—	65	36,200
Västerbottens » ...	103	24,800	98	26,150	27	4,900	136	146.34	40,400	5	2,000	246	98,250
Norrbottnens » ...	33	11,450	97	33,400	—	—	39	42.—	10,150	—	—	105	55,000
Summa för hushållnings-sällskapen	492	299,207	817	354,831	419	45,990	383	479.1336	128,124	42	13,754	1,201	585,610
b) Bolag och föreningar.													
A.-B. Hem på landet...	1	5,000	5	11,492	2	1,000	1	1.—	350	—	—	5	3,500
Föreningen Hem och jord	3	450	3	425	3	675	—	—	—	—	—	3	1,550
Egna hems låneförmedlingsförening ...	2	300	4	1,075	—	—	5	10.5	1,925	5	1,200	7	4,500
Malmöhus läns egnehemsförening	12	7,400	12	4,600	—	—	—	—	—	—	—	13	12,000
Summa för bolagen och föreningarna ...	18	13,150	24	17,592	5	1,675	6	11.5	2,275	5	1,200	28	21,550
Summa för samtliga...	510	312,357	841	372,423	424	47,665	389	490.6336	130,399	47	14,954	1,229	607,160

Uppgifterna från Jämtland ej statliga.